

cît și în dialectul malopolon începînd cu secolele al XV-lea — al XVI-lea s-a generalizat desinența *-om* la toate genurile, în timp ce *-am* apare numai în graiurile mazoviene de nord și wielkopolone¹, considerăm că în graiul cercetat avem de a face cu o influență ucraineană. Aceasta este încă o dovadă că, chiar într-un compartiment atît de „închis” ca cel morfologic, pot pătrunde și se pot fixa anumite elemente străine.

1.4.4. Toate celelalte fenomene care au influențat formele de declinare ale graiului, ca rezultat al interferenței lingvistice, apar sporadic, ca variante combinatorii ale formelor corespunzătoare autohtone și ca atare rămîn, în actuala fază de dezvoltare a graiului, în afara sistemului. Între acestea, menționăm:

Desinența *-u* la acuz. sg. al substantivelor și adjectivelor de ex. *zrobila buz'u wêlku* 'a făcut gură mare' în vorbirea unor copii cu un slab simț al deosebirii sistemelor polonez și ucrainean, alături de desinența *-i*, *-y*, general folosită; apariția sporadică a desinenței ucrainene dialectale² *-ow* la Inst. sg. al substantivelor, adjectivelor și pronumelor feminine *z inšow kobitow* 'cu altă femeie', *za tobow* 'după tine', în locul desinenței polone dial. *-ô*.

1.4.5. Uneori, alături de construcțiile poloneze obișnuite, cu instrumental fără prepoziții, ca: *s'i opc'iram rynn'ikim, udążyl go kałnin'im, ja moją renkô ubijim c'ebi*, se folosesc construcții cu prepoziția *z* (s): *s'i opc'iram z rynn'ikim, udążyl go s kałnin'im, ja z moją renkô ubijim c'ebi*, după modelul formelor corespunzătoare românești: *mă șterg cu prosopul, l-a lovit cu piatra, eu cu mîna mea te omor*. Este posibil să acționeze aici și influența limbii germane — respectiv a construcțiilor cu *mit*. Fenomenul acesta se întîlnește sporadic la toți informatorii.

1.4.6. Gradul comparativ al adjectivelor și adverbelor poate fi format cu ajutorul mijloacelor specifice limbii polone — sufixe sau folosirea altor teme, de ex. adjective: *wesoly — weselšy* 'vesel — mai vesel'; *smutny — smutn'ejšy* 'trist — mai trist', *dobry — lepšy* 'bun — mai bun', adverbe: *vesolo — weseli, smutno — smutn'i, dobzy — lepi* 'bine — mai bine'. Cel mai adesea însă, se folosește pentru exprimarea gradului comparativ adverbul românesc *mai*, pus înaintea formei gradului pozitiv: *ta druga haba byla maj c'ikawa, a ta byla maj fstydliwa* 'femeia cealaltă era mai energică, iar asta era mai rușinoasă'; *teras s'i čuži maj dobzy* 'acum se simte mai bine'. Uneori după adverbul *maj* urmează gradul comparativ: *un byl maj lepšy* 'era mai bun', *je maj z'imn'i* 'e mai frig'.

Gradul superlativ se formează, în general, prin adăugarea la gradul pozitiv sau comparativ a prefixului *naj-*: *najdluży, najwysoki, najlepšy, najdluśšy* 'cel mai lung, cel mai înalt', cel mai bun'. Formele cu *naj-* + gradul pozitiv constituie și ele o inovație în sistemul graiului de la Cacică față de celelalte graiuri poloneze și față de limba literară. Cu mult mai rar decît în cazul gradului comparativ, apar aici forme după modelul românesc: *ten maj* cf. rom. *cel mai*: *pfoter je ten maj wêlki z dz'ec'uf; ten maj dobry łust je na gurax; to maj*

¹ Z. Klemensiewicz, T. Lehr-Splawiński, S. Urbańczyk, *Gramatyka historyczna języka polskiego*, Varşovia, 1955, p. 294—295.

² F.T. Jîlko, *Говори української мови*, Kiev, 1958, p. 57.